

 UNIVERZITNÁ NEMOCNICA BRATISLAVA	Univerzitná Nemocnica Bratislava, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Antolská 11, 851 07 Bratislava	Vydal: Laboratórno diagnostické oddelenie KHaT LFUK a UNB
Označenie dokumentu	IP 27	Verzia/revízia: 3/0
Názov dokumentu	Transport biologického materiálu	Strana 1 z 2

Laboratórno diagnostické oddelenie KHaT LFUK a UNB (ďalej laboratórium) sleduje a hodnotí primeranosť podmienok transportu biologického materiálu prichádzajúceho z nemocníc UNB a iných externých zdravotníckych zariadení v súlade s definovanými požiadavkami tak, aby nedošlo k jeho znehodnoteniu.

Transport biologického materiálu z ostatných nemocníc UNB a iných externých zdravotníckych zariadení si zabezpečujú pracoviská sami.

Dopravný prostriedok na transport musí byť vybavený chladiacim zariadením, mraziacim zariadením s možnosťou monitorovania teploty počas prepravy.

Pracovníci dopravných služieb poverení transportom biologického materiálu do laboratórií sú po prevzatí zodpovední za ich správny transport.

Žiadanky sú voľnou prílohou vzoriek (nie sú do nich zabalené vzorky!!!!).

Počas transportu musí byť zabezpečené

- integrita biologického materiálu (poškodenie odberovej nádoby, vyliatie)
- teplotné a časové limity zohľadňujúce sezónne a iné vplyvy
- monitorovanie kritických podmienok (porucha chladiacich zariadení, meškanie)

Požiadavky na teplotné a časové limity pre hematologický biologický materiál :

Pri transporte biologického materiálu platia špecifické opatrenia v závislosti od druhu vzorky.

Biologický materiál je transportovaný vo vertikálnej polohe v stojane a v čo najkratšom čase.

1. Vzorka plnej krvi (na krvný obraz a hemokoagulačné vyšetrenia)

pri teplote v rozmedzí +15°C až +25°C

2. Vzorka plnej krvi odoberanej za tepla (na krvný obraz pri chladových protilátkach)

pri teplote + 37 °C

3. Zmrazená plazma (špeciálne vyšetrenia)

pri teplote v rozmedzí -20°C až -30°C

 UNIVERZITNÁ NEMOCNICA BRATISLAVA	Univerzitná Nemocnica Bratislava, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Antolská 11, 851 07 Bratislava	Vydal: Laboratórno diagnostické oddelenie KHaT LFUK a UNB
Označenie dokumentu	IP 27	Verzia/revízia: 3/0
Názov dokumentu	Transport biologického materiálu	Strana 2 z 2

Prevzatie biologického materiálu pracovníkom laboratória

Biologický materiál so žiadanou prijíma pracovník v laboratóriu v priestore na to určenom (Príjem biologického materiálu) od pracovníka dopravnej služby osobne. Pracovník laboratória urobí záznam o externej vzorke, teplote počas transportu s identifikáciou pracovníka dopravnej služby do záznamníka „Evidencia o prijíme biologického materiálu a expedícii výsledkov externým žiadateľom“.

Postup pri prijíme primárnej vzorky:

- identifikujeme vzorku a žiadanú v papierovej forme o vyšetrenie, posúdime úplnosť informácií na žiadanke, kvalitu materiálu. Externú žiadanú v papierovej forme zaregistruje do NIS laborant na prijíme biologického materiálu
- ak identifikácia primárnej vzorky je nedostatočná a jedná sa o urgentnú vzorku alebo o vzorku, ktorú nemožno nahradiť (napr. kostná dreň, vzorka na špeciálne vyšetrenia), laboratórium vzorku prijme a spracuje, zaeviduje povahu problému, ale výsledky uvoľní až keď ordinujúci lekár alebo osoba zodpovedná za odber prevezme zodpovednosť za identifikáciu vzorky
- ak objem primárnej vzorky je nedostatočný a jedná sa o urgentnú vzorku alebo o vzorku, ktorú nemožno nahradiť (napr. sťažený odber, odber u novorodencov, detí, atď.), laboratórium vzorku prijme a zdokumentuje povahu problému v žiadanke

Kritériá pre odmietnutie primárnej vzorky

- vzorka s nedostatočnou identifikáciou žiadaných registrovaných údajov
- vzorka s nepostačujúcim alebo nadbytočným objemom krvi, nesprávna voľba antikoagulantu
- kvalita vzorky nezodpovedá požiadavkám laboratória (zrazená vzorka)
- pri nedostupnosti diagnostických setov z dôvodov technických, finančných

Pri nedodržaní podmienok odberu, transportu vzorky do laboratória, laboratórium zdokumentuje povahu problému v žiadanke a informuje žiadateľa o opatreniach na elimináciu chýb v preanalytickom spracovaní biologického materiálu.

Nedodržanie podmienok pre zachovanie kvality biologického materiálu ovplyvňuje správnu interpretáciu výsledku vo vzťahu ku klinickému stavu pacienta.